Vi□t b□i Biên t□p viên
Th□ t□, 20 Tháng 6 2012 07:13 - L□n c□p nh□t cu□i Th□ ba, 24 Tháng 7 2012 15:18

Truy□n máu là m□t trong nh□ng li□u pháp di□u tr□ h□u hi□u cho nhi□u b□nh nhân thi□u máu đ□c bi□t là nh□ng b□nh nhân m□t máu c□p. Trong các lĩnh v□c n□i khoa, s□n khoa, ngo□i khoa… chúng ta th□□ng g□p r□t nhi□u b□nh nhân c□n ph□i truy□n m□t l□□ng máu l□n trong m□t th□i gian ng□n m□i hy v□ng d□□c c□u s□ng. Th□c t□ vi□c truy□n máu trong nh□ng tr□□ng h□p nh□ v□y đã cho th□y nh□ng hi□u qu□ rõ ràng, tuy nhiên cũng có không ít các tai bi□n vì v□y chúng ta c□n ph□i có nh□ng l□a ch□n các s□n ph□m máu phù h□p đ□ gi□m thi□u t□i đa các nguy c□ tai bi□n cho b□nh nhân.

Truy□n máu kh□i l□□ng l□n là gì?

Truy□n máu kh□i l□□ng l□n còn g□i là truy□n máu □ □t (Massive blood transfustion) là máu đ□□c truy□n t□ 50%-100% th□ tích máu c□a ng□□i nh□n trong vòng 12-24 gi□ ho□c là truy□n 8 đ□n v□ trong vòng 30 phút *(theo GS Tr□n Văn Bé)*.

Các tai bi□n có th□ g□p:

1. Nhi□m đ□c Citrate: Nguyên nhân do truy□n nhi□u máu có ch□t ch□ng đông ch□a Citrate d□n đ□n tăng l□□ng Citrate trong máu và gây r□i lo□n ch□c năng tim do gi□m Canxi máu
2. M□t thăng b□ng ki□m toan: Truy□n máu kh□i l□□ng l□n có th□ gây nhi□m toan chuy□n hóa do thi□u oxy t□ ch□c và s□ d□ng ch□t ch□ng đông có ch□a nhi□u axit trong túi máu.
3. M□t cân b□ng Kali: Máu l□u tr□ càng lâu h□ng c□u s□ b□ phá h□y và phóng thích Kali vào huy□t t□□ng gây đ□c cho tim và làm suy th□n.
4. Nhi□m NH_4: Bình th□□ng trong c□ th□ có kho□ng 140mg/1 lít máu. Máu l□u tr□ càng lâu NH_4 càng tăng, vì v□y khi truy□n máu kh□i l□□ng l□n gan đào th□i NH_4 không k□p d□n đ□n gan b□ nhi□m đ□c và hôn mê.

5. H□ thân nhi□t: Máu th□□ng đ□□c l□u tr□ t□ 2^{0C}-8^{0C}, truy□n máu l□nh và quá nhanh th□□ng gây r□i lo□n đi□u hòa nhi□t và gây r□i lo□n nh□p tim. N□u máu l□nh □ nhi□t đ□ 8 ^{0C} có th□ làm l□nh n□i tâm m□c và gây li□t n□i tâm th□t, b□nh nhân s□ t□ vong nh□t là tr□ em.

6. Gi□m men 2, 3 DPG (Diphosphoglycerate) là men có tác d□ng tr□ giúp gi□i phóng oxy trong ph□c h□p HbO_2 (Oxy Hemoglobin) do máu càng l□u tr□ dài ngày men 2, 3 DPG càng gi□m. N□u b□nh nhân truy□n nhi□u máu l□u tr□ nhi□u ngày thì s□ trao đ□i oxy □ t□ bào s□ thi□u d□n đ□n b□nh nhân b□ kích thích não do đó tình tr□ng thi□u oxy tr□ nên n□ng n□ h□n.

7. Ch□n th□□ng h□ng c□u: Nguyên nhân có th□ do b□m hút máu, do làm □m máu không đúng quy cách.
8. R□i lo□n đông ch□y máu: Do ti□u c□u và các ch□t đông máu b□ pha loãng trong tu□n hoàn, ngoài ra máu l□u tr□ lâu làm tăng đ□ k□t dính nh□ trong đ□n v□ máu s□ làm tăng ho□t đ□ng đông máu d□n đ□n gi□m ti□u c□u và các ch□t đông máu.

L□a ch□n máu và các s□n ph□m máu trong TMKLL.

- Tr□□c h□t c□n đ□m b□o t□i □u v□ phù h□p nhóm máu ABO và Rh gi□a ng□□i cho và ng□□i nh□n và ph□i th□c hi□n ch□ng nghi□m phù h□p trên t□ng đ□n v□ máu truy□n.

- Tr□□ng h□p không có máu đ□ng nhóm có th□ s□ d□ng máu nhóm O có hi□u giá kháng th□ th□p còn g□i là máu O không nguy hi□m đ□ truy□n cho b□nh nhân có nhóm máu A, B; ho□c s□ d□ng máu nhóm A hay máu nhóm B đ□ truy□n cho b□nh nhân có nhóm máu AB ho□c kh□i h□ng c□u nhóm O đ□ truy□n cho b□nh nhân có nhóm máu A, B, AB.

- Tr□□ng h□p đã s□ d□ng máu toàn ph□n khác nhóm đ□ truy□n cho b□nh nhân và không có kh□i h□ng c□u nhóm O thì ph□i tìm m□i cách đ□m b□o nhóm máu đó su□t th□i gian c□p c□u cho b□nh nhân.

- Máu truy□n ph□i đ□□c đ□m b□o □ nhi□t đ□ 37^{0C} b□ng các ph□□ng ti□n □ □m máu.

- Máu s□ d□ng trong truy□n máu kh□i l□□ng l□n c□n ph□i đ□□c l□u tr□ trong vòng 72 gi□ ho□c không quá 5 ngày là t□t nh□t. N□u s□ d□ng máu l□u tr□ dài ngày h□n c□n ph□i h□p s□ d□ng huy□t t□□ng t□□i đông l□nh ho□c ph□i h□p kh□i h□ng c□u và huy□t t□□ng t□□i đông l□nh.

Bs Lê Th□ L□ H□ng